

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे
परीक्षा : मे – २०२३
तृतीय वर्ष
सत्र – ५

विषय:- भारताचे परराष्ट्र धोरण (भाग- १) (PC-501)

दिनांक: २३/०५/२०२३

गुण : १००

वेळ : दु. २.०० ते दु. ५.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

- प्रश्न १ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा (कोणतेही दोन) (४०)
१. परराष्ट्र संबंधांवर प्रभाव टाकणारे घटक थोडक्यात स्पष्ट करा.
  २. अलिप्तवादी चळवळ म्हणजे काय? अलिप्तवादी चळवळीत भारताची भूमिका स्पष्ट करा.
  ३. अमेरिका-भारत संबंधांचे स्वरूप तपशीलवार सांगा.
  ४. रशिया आणि भारत यांच्यातील संबंध स्पष्ट करा.
- प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन) (३०)
१. भारतीय परराष्ट्र धोरणाची मूलभूत वैशिष्ट्ये लिहा.
  २. काश्मीर प्रश्नावर अमेरिकेची भूमिका स्पष्ट करा.
  ३. युरोपियन संघाची ऐतिहासिक पार्श्वभूमी सांगून उद्दिष्ट्ये लिहा.
  ४. भारतीय परराष्ट्र संबंधात पंडित नेहरूंची भूमिका स्पष्ट करा
  ५. भारत आणि युरोपियन संघ यांच्यातील संबंध स्पष्ट करा.
- प्रश्न ३ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (३०)
१. भारतीय परराष्ट्र संबंधांपुढील आव्हाने
  २. अलिप्ततावादी चळवळीची उपयुक्तता
  ३. भारत आणि रशियाचे सहकारी स्वरूप
  ४. युरोपियन संघाची रचना व कार्ये

Translation in English

Sub: Indian Foreign Policy (Part-I) (PC 501)

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)

1. Explain in brief the components influencing foreign relations.
2. What do you mean by Non- Alignment Movement? Explain the role of india in Non Alignment Movement.
3. Explain the nature of U.S.A.- India relations in detail.
4. Explain the relations between Russia and India.

Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)

1. Write the fundamental features of Indian foreign policy.
2. Explain the role of U.S.A. in the issue of Kashmir.
3. State the historical background of European Union. Write the objectives of European Union.
4. Explains the role of Pandit Nehru in Indian Foreign Relations.
5. Explain the relations between Indian and European Union.

Q.3. Write short notes. (Any Two) (30)

1. Challenges before Indian foreign relations
  2. Relevance of Non-Alignment Movement
  3. Cooperative nature of India and Russia
  4. Structure & Functions of European union
-